

## [Rytter.]

ikke kunnet tiltræde, at Bestyrelsens Medlemmer kun vælges for eet Aar ad Gangen. Noget lignende gælder med Hensyn til Direktørerne; efter Forslaget vil de i og for sig kunne afskediges, hvornaar det skal være. Vi vilde have foretrukket, at man fastsatte et bestemt Aaremaal, i hvilket de kunde sidde, uafhængige af Regeringen og Paavirkning udefra, og varetage den vigtige Opgave, de faktisk har. Jeg ved godt, at man vil sige, at f. Eks. i Kreditforeningslovforslaget gør man netop det modsatte, men Forholdene er ogsaa ganske forskellige i de to Tilfælde. Vi mener altsaa, at Ministeriet, uanset at det er gaaet den rigtige Vej ikke at oprette en Statsbank, dog har bibeholdt en saa stor Ret til at gribe ind, at Banken ikke bliver en uafhængig Seddelbank. Regeringen faar efter vor Mening for stor Indflydelse paa den.

Med Hensyn til disse Forhold har det altsaa ikke været muligt for os at forhandle os til Rette, idet vi anlægger fuldstændig forskellige Synspunkter. Regeringen søger ud fra sit Manifest af 23. Maj 1934 Socialisering paa saa mange Omraader som muligt, medens vi anvender al vor Kraft for netop at undgaa dette. Naar vi ikke har kunnet medvirke til Lovforslaget, skyldes det i øvrigt ikke blot, at vi ikke kunde blive enige om de nævnte Punkter. Hertil kommer yderligere, at vi mener, at Ministeriet burde have opfyldt det Løfte, som Lovgivningsmagten har givet, om, at Landmandsbanken skal gaa over til at blive en privat Bank. Det har ikke været muligt at faa Regeringen til at gaa ind paa dette; thi naar Regeringen kun vil gaa med til, at der skal sælges for 12½ Mill. Kr. inden Udgangen af 1937, er det ganske uden Interesse. Salget af de 12½ Mill. Kr. vil ikke betyde nogen som helst Fordel i Henseende til Statens Risiko. Sker der en Katastrofe, maa Staten selvfølgelig, uanset om denne lille Part gaar over paa private Hænder, hæfte fuldt ud, det er klart. Men dernæst vil de private Aktionærer ikke faa nogen som helst Indflydelse paa denne Banks Drift. 12½ Mill. Kr. er for Nul at regne, naar Staten kan møde op med 37½ Mill. Kr. Man plejer almindeligvis i Forretningslivet at regne med, at naar en Aktionær sidder inde med ca. ¼ af Aktiekapitalen, er han tilstrækkelig mægtig til at tumle hele Maskineriet, idet de andre ¾ er spredt paa mange Hænder. Derfor har vi ment, at der skulde sælges en langt større Post end den, man tilbyder her. For os er det ikke om at gøre, at det sker straks,

idet Handelsministeren derved selvfølgelig kunde komme ud for, at der opnaaedes en daarlig Kurs. Vi vil kun have det Løfte opfyldt, som staaar i Loven. Vi var villige til at gaa ind paa, at Salget skete over et længere Aaremaal. Vi ønsker blot at faa fastlagt bestemte Regler, saa at Statens Risiko i Landmandsbanken forsvinder derved, at Staten ikke længere kommer til at staa som Ejær af Aktierne. Vi beklager, at det ikke har været muligt at komme dertil. Vi beklager det saa meget desto mere, som det er givet, at Regeringens Forpligtelse i Henhold til det Løfte, der staaar i Loven, om, at Aktierne skal sælges, nu er blevet mindre end tidligere; for naar man først er begyndt at handle med Regeringen om, at den kun skal opfylde en Del af sine Forpligtelser, siger det sig selv, at det vil trække ud.

Vi mener, det er uheldigt, at Regeringen har to Banker til sin Raadighed, oven i Købet to Banker, hvis Pengepolitik kan komme i Strid med hinanden. Nationalbankens Opgave er at skabe et saa stabilt og billigt Pengemarked her i Landet som vel muligt, medens Landmandsbankens Opgave, hvis man tager Sigte paa at indtjene en Del af de Penge, som vi i sin Tid har sat til paa den, maa være at føre en skrap Bankpolitik, der kan sikre Staten et godt Udbytte. En saadan Politik vil imidlertid være uheldig ikke blot for Landmandsbanken i dens Forhold til Nationalbanken, men ogsaa i dens Forhold til de andre Storbanker her i Landet, idet de, naar Landmandsbanken fører en saadan Udbyttepolitik, vil faa en vis Ret til at sige: Ja, for vort Vedkommende gælder akkurat det samme. Derfor mener vi, at de Hensyn, som her bliver at iagttage, er lidt forskellige for Nationalbanken og Landmandsbanken. Ogsaa af den Grund er det derfor uheldigt, at begge Banker er paa Regeringens Hænder.

Mit Parti mener altsaa, at Lovforslaget, om det end ikke indfører en Statsbank, dog i for høj Grad gør den Bank, som oprettes, til en Regeringsbank, idet man har givet Ministeren, hvad enten vi nu kalder ham Handelsminister eller kongelig Bankkommisær, for stor Indflydelse paa Banken, medens vi vilde have lagt denne Magt over i Rigsdagens Haand, i et Rigsdagsudvalg, eller hvorledes det nu kunde ordnes. Man har stillet de højeste Myndigheder inden for Nationalbanken for usikkert, hvad enten Talen er om Repræsentantskabet, Direktionen eller Bestyrelsen; vi vilde ønske, de havde faaet sikre Stillinger, saa at de ikke havde været saa afhængige af Regeringen.